Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

37 060 VI **Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2 **MEMORIE VAN TOELICHTING**

INHOUDSOPGAVE

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL 3

B. BEGROTINGSTOELICHTING 4

1 Leeswijzer 4

2 Beleid 5
2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties 5

3 Beleidsartikelen 8
3.1 Artikel 31 Politie 8
3.2 Artikel 32 Rechtspleging en rechtsbijstand 10
3.3 Artikel 33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding 13
3.4 Artikel 34 Straffen en Beschermen 16
3.5 Artikel 36 Contraterrorisme en nationaal veiligheidsbeleid 19

4 Niet-beleidsartikelen 21
4.1 Artikel 91 Apparaat kerndepartement 21
4.2 Artikel 92 Nog onverdeeld 22
4.3 Artikel 93 Geheim 23

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Justitie en Veiligheid;
2. de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Justitie en Veiligheid, D.M. van Weel

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Dit is de tweede suppletoire begroting 2026 van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze suppletoire begroting hangt samen met de Najaarsnota 2026. In hoofdstuk 2 is een overzicht opgenomen van de belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties. Het betreft mutaties die groter zijn dan € 10 miljoen. In hoofdstuk 3 is per beleidsartikel de tabel 'budgettaire gevolgen van beleid' opgenomen. In hoofdstuk 4 gebeurt dit voor de niet-beleidsartikelen. Na de tabel budgettaire gevolgen van beleid wordt een toelichting op de cijfers uit de kolom «mutaties 2e suppletoire begroting» gegeven voor zover deze groter zijn dan € 5 miljoen. De mutaties kunnen zowel beleidsmatig als financieel-technisch van aard zijn. Financieel-technische mutaties worden conform de Rijksbegrotingsvoorschriften niet nader toegelicht. In de regel geldt dat uitgavenmutaties en verplichtingenmutaties aan elkaar gelijk zijn. De toelichtingen gelden daarom voor zowel de uitgaven- als de verplichtingenmutaties. Wanneer dit niet het geval is, wordt voor de verplichtingmutaties een aparte toelichting opgenomen als er sprake is van een opmerkelijk verschil met de uitgavenmutaties. In hoofdstuk 5 zijn alleen de exploitatie- en kasstroomoverzichten van de agentschappen weergegeven waarbij de cumulatieve mutaties (in totaal) groter zijn dan 5% van de oorspronkelijk vastgestelde begroting of cumulatieve mutaties (in totaal) groter zijn dan € 20 miljoen ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting, voor zover mutaties ten opzichte van de oorspronkelijke begroting niet reeds zijn gemeld bij de suppletoire begroting september

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 1 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2026 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

		Artikelnummer	Uitgaven 2026
	Vastgestelde begroting 2026		**18.596.347**
	Stand suppletoire begroting september 2026		**19.180.900**
	Belangrijkste suppletoire mutaties		
1	Rechtsbijstand Herstelregelingen Kinderopvangtoeslag	32	18.234
2	Toevoegingen rechtsbijstand	32	– 18.000
3	Tegenvaller Openbaar Ministerie	33	15.000
4	Meevaller Reclasseringsorganisaties	34	– 9.418
5	Teruggave middelen Bewaken en Beveiligen	36	16.263
6	Meevaller Bewaken en Beveiligen	36	– 46.037
7	Meevaller OEK accountability	36	– 10.500
8	Meevaller taaleis naturalisatie en keteneffecten politie-investeringen	92	– 18.701
9	Overige mutaties		39.245
	Stand 2e suppletoire begroting 2026		**19.166.986**

Toelichting

1. Rechtsbijstand Herstelregelingen Kinderopvangtoeslag
   Een overboeking van € 18,2 miljoen vanuit het ministerie van Financiën in het kader van de Herstelregelingen Kinderopvangtoeslag. Sinds 1 maart 2021 kunnen gedupeerde ouders van de Kinderopvangtoeslag via de Raad voor Rechtsbijstand bij de Belastingdienst Toeslagen adequate en kosteloze rechtsbijstand krijgen. Het Ministerie van Financiën voorziet in de benodigde middelen voor meerdere jaren en betaalt hiermee de kosten van de regeling die het Ministerie van Justitie en Veiligheid uitvoert. Op basis van de realisatie hevelt het Ministerie van Financiën € 18,2 miljoen over naar de begroting van Justitie en Veiligheid ten behoeve van rechtsbijstand.

2. Toevoegingen rechtsbijstand
   Er is een meevaller bij de rechtsbijstand toevoegingen door een hoger dan geraamd aantal toevoegingen die door andere departementen worden gefinancierd. Dit betreft onder meer toevoegingen in het kader van de Herstelregeling Kinderopvangtoeslag en de Tijdelijke Wet Groningen (aardbevingsschade in Groningen).

3. Tegenvaller Openbaar Ministerie (OM)
   Het Openbaar Ministerie heeft een tegenvaller op de apparaatskosten door hogere IV-kosten (Informatievoorziening).

4. Meevaller Reclasseringsorganisaties
   Bij de reclasseringsorganisaties is sprake van een meevaller. Bij Reclassering Nederland en de Stichting Verslavingsreclassering GGZ komt dit door projectvertragingen en minder opdrachten dan verwacht.

5. Teruggave middelen Bewaken en Beveiligen

Er vindt een overboeking van € 16,3 miljoen plaats vanuit het Ministerie van Defensie. Het betreft de teruggave van middelen die in 2026 in het kader van Bewaken en Beveiligen aan de Koninklijke Marechaussee zijn verstrekt en die door wervingsproblemen in 2026 niet tot besteding zijn gekomen.

6. Meevaller Bewaken en Beveiligen
   Binnen het budget voor Bewaken en Beveiligen doet zich per saldo een meevaller van € 46 miljoen voor. De belangrijkste oorzaak is dat de werving van personeel bij Defensie meer tijd vergt, waardoor gereserveerde middelen dit jaar niet zijn besteed. Daarnaast zijn middelen van de politie terugontvangen wegens onderbesteding binnen het stelsel Bewaken en Beveiligen. Ook schuiven incidentele middelen voor noodzakelijke huisvestingsaanpassingen door, omdat deze aanpassingen pas in 2027 kunnen worden gerealiseerd. Tot slot is sprake van onderbesteding binnen de portefeuille bewaken en beveiligen doordat de beoogde capaciteit nog niet volledig tot stand is gekomen.

7. Meevaller OEK accountability
   De activiteiten voor het bewaken en beveiligen van het gastlandaanbod voor het Agressietribunaal voor Oekraïne zijn in 2026 nog niet opgestart. Hierdoor komen de middelen in 2026 niet tot besteding wat resulteert in een meevaller van € 10,5 miljoen.

8. Meevaller taaleis naturalisatie en keteneffecten politie-investeringen
   De gereserveerde middelen voor de taaleis voor naturalisatie en keteneffecten voor politie-investeringen op artikel 92 die in 2026 niet tot besteding zijn gekomen vallen vrij.

9. Overige mutaties
   De post ‘overige mutaties’ bestaat voornamelijk uit technische mutaties, kleinere mutaties (onder 10 miljoen euro) en reeds bij de desbetreffende artikelen toegelichte mutaties.

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2026 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)			
		Artikelnummer	Ontvangsten 2026
	Vastgestelde begroting 2026		**1.843.526**
	Stand suppletoire begroting september 2026		**1.790.686**
	Belangrijkste suppletoire mutaties		
1	Ramingsbijstelling ondermijning 2026	33	16.200
2	Meevaller Boeten en transacties	33	60.000
3	Terugontvangsten projectgelden DJI	34	12.000
4	Centraal Justitieel Incassobureau	34	– 17.000
5	Overige mutaties		2.443
	Stand 2e suppletoire begroting 2026		**1.864.329**

Toelichting

1. Ramingsbijstelling ondermijning 2026
   De Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC's) en mainports doen een terugbetaling aan JenV, omdat ze de middelen voor 2025 en eerdere jaren niet volledig konden besteden. Mede door arbeidsmarktproblematiek heeft het langer geduurd totdat de uitvoering van de plannen op niveau is gekomen waardoor onderbesteding is ontstaan op de meerjarige specifieke uitkeringen, die dit jaar worden afgerekend.

2. Boeten en Transacties (BenT)
   Op basis van de gerealiseerde ontvangsten tot en met september wordt een meevaller van € 60 miljoen geraamd. Deze hogere opbrengst is te verklaren door het groeiende aantal in gebruik genomen geautomatiseerde controlemiddelen, en ook het aantal staandehoudingen door de politie nam toe.

3. Terugontvangsten projectgelden DJI
   De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft de in 2025 ontvangen projectgelden met de opdrachtgever afgerekend. Hierdoor is een meevaller van € 12 miljoen ontstaan.

4. Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB)
   Het aantal boetes dat door het CJIB is geïnd is lager dan geprognosticeerd, waardoor een tegenvaller van € 17 miljoen op de administratiekosten ontstaat.

5. Overige mutaties
   De post ‘overige mutaties’ bestaat voornamelijk uit technische mutaties, kleinere mutaties (onder 10 miljoen euro) en reeds bij de desbetreffende artikelen toegelichte mutaties.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 31 Politie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 31 Politie (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**9.245.864**	**37.930**	**9.283.794**
	Uitgaven	**9.253.702**	**35.139**	**9.288.841**
31.2	**Bekostiging politie**	**8.940.234**	**31.843**	**8.972.077**
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*8.902.724*	*32.571*	*8.935.295*
	Politie	8.900.134	28.518	8.928.652
	Politieacademie	2.590	4.053	6.643
	Bijdrage aan medeoverheden	*37.510*	*– 728*	*36.782*
	Brandweer- en politiekorps (BES)	37.510	– 728	36.782
31.3	**Kwaliteit, arbeidsvoorwaarden en beheer meldkamers**	**313.468**	**3.296**	**316.764**
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*286.802*	*853*	*287.655*
	Internationale Samenwerkingsoperaties	30.700	0	30.700
	Beheer meldkamers	251.409	2.982	254.391
	Programma Nieuwe Missie Kritische Communicatiesysteem	3.175	– 2.129	1.046
	Overige Bijdrage aan ZBO's/RWT's	1.518	0	1.518
	Bijdrage aan medeoverheden	*135*	*0*	*135*
	Bijdrage in het kader van de kwaliteit van de politiezorg	135	0	135
	Subsidies (regelingen)	*14.774*	*0*	*14.774*
	Opsporing	2.803	0	2.803
	Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Politie	3.520	0	3.520
	Overige Subsidies	8.451	0	8.451
	Opdrachten	*11.757*	*2.443*	*14.200*
	Providers	9.207	0	9.207
	Overige Opdrachten	2.550	2.443	4.993
	Ontvangsten	**139.237**	**0**	**139.237**

Toelichting

Mutaties Uitgaven

31.2 Bekostiging Politie

– Ten behoeve van de implementatie van het nieuwe Wetboek van Strafvordering wordt € 12,4 miljoen overgeheveld voor de tweede tranche van de voorbereidende activiteiten. Hierdoor vindt een interne budgetoverheveling plaats van artikel 33 naar artikel 31 (Bekostiging politie).
– Vanuit het Ministerie van Defensie ontvangt de Dienst Speciale Interventies (DSI) een eenmalige bijdrage van € 8 miljoen. Deze bijdrage is een vergoeding van gemaakte kosten voor een specifieke operationele inzet van de DSI die in 2025 en 2026 heeft plaatsgevonden. De middelen worden via artikel 31 van de JenV-begroting aan de politie beschikbaar gesteld.

– Het restantsaldo bestaat uit enkele kleinere mutaties, waaronder een budgetoverheveling van € 4 miljoen vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De Nationale Politie heeft binnen het Programma Bescherming Noordzee-infrastructuur (PBNI) een voorstel ingediend voor de Sandbox Beeldopbouw Noordzee.
  De Sandbox Beeldopbouw Noordzee is een gecontroleerde proef- en leeromgeving waarin politie en ketenpartners nieuwe werkwijzen, databronnen en technologie testen om een geïntegreerd actueel beeld (situational awareness) van activiteiten op en onder de Noordzee op te bouwen, specifiek voor de bescherming van kritieke infrastructuur (zoals windparken, kabels en leidingen). Met deze mutatie zijn hiervoor middelen overgeboekt naar de JenV-begroting.
– Het resterende saldo betreft een aantal kleinere mutaties.

3.2 Artikel 32 Rechtspleging en rechtsbijstand

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 32 Rechtspleging en rechtsbijstand (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**2.500.866**	**82.006**	**2.582.872**
	Uitgaven	**2.500.962**	**20.006**	**2.520.968**
	Apparaatsuitgaven	**44.867**	**0**	**44.867**
32.1	**Apparaat Hoge Raad**	**44.867**	**0**	**44.867**
	Personele uitgaven	*39.905*	*– 1.820*	*38.085*
	Eigen personeel	37.085	0	37.085
	Externe inhuur	2.820	– 1.820	1.000
	Materiële uitgaven	*4.962*	*1.820*	*6.782*
	ICT	2.184	1.820	4.004
	SSO's	646	0	646
	Overig materieel	2.132	0	2.132
	Programmauitgaven	**2.456.095**	**20.006**	**2.476.101**
32.2	**Adequate toegang tot het rechtsbestel**	**714.925**	**12.424**	**727.349**
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*53.780*	*2.547*	*56.327*
	Raad voor Rechtsbijstand	42.180	1.457	43.637
	Bureau Financieel Toezicht	11.600	1.090	12.690
	Bijdrage aan medeoverheden	*603*	*0*	*603*
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	603	0	603
	Subsidies (regelingen)	*69.903*	*570*	*70.473*
	Stichting de Geschillencommissie	1.344	500	1.844
	Juridisch Loket	64.803	0	64.803
	Overige Subsidies	3.756	70	3.826
	Opdrachten	*590.639*	*9.307*	*599.946*
	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen	7.452	0	7.452
	Toevoegingen rechtsbijstand	574.603	13.141	587.744
	Mediation in Strafrecht	2.530	0	2.530
	Overige Opdrachten	6.054	– 3.834	2.220
32.3	**Optimale randvoorwaarden doelmatig en doeltreffend rechtsbestel**	**1.741.170**	**7.582**	**1.748.752**
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*84.511*	*478*	*84.989*
	Autoriteit Persoonsgegevens	59.991	0	59.991
	College voor de Rechten van de Mens	14.157	0	14.157
	Nationaal Register Gerechtelijke Deskundigen	2.346	0	2.346
	Stichting Advisering Bestuursrechtspraak	6.126	478	6.604
	Overige Bijdrage aan ZBO's/RWT's	1.891	0	1.891
	Bijdrage aan medeoverheden	*1.640.860*	*7.348*	*1.648.208*
	Bijdragen Rechtspleging	2	0	2
	Caribisch Nederland (BES)	15.746	652	16.398
	Raad voor de rechtspraak	1.619.972	6.267	1.626.239
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	5.140	429	5.569
	Subsidies (regelingen)	*11.673*	*– 244*	*11.429*
	Rechtspleging	688	0	688
	Wetgeving	1.435	– 244	1.191

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Perspectief herstelbemiddeling	3.530	0	3.530
Overige Subsidies	6.020	0	6.020
Opdrachten	*4.126*	*0*	*4.126*
Opdrachten en onderzoeken rechtspleging	547	0	547
Caribisch Nederland (BES)	290	0	290
Overige Opdrachten	3.289	0	3.289
Ontvangsten	**314.467**	**– 2.643**	**311.824**

Toelichting

Mutaties Uitgaven

32.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel
- Een overboeking van € 18,2 miljoen vanuit het ministerie van Financiën in het kader van de Herstelregelingen Kinderopvangtoeslag. Sinds 1 maart 2021 kunnen gedupeerde ouders van de Kinderopvangtoeslag via de Raad voor Rechtsbijstand bij Belastingdienst/Toeslagen adequate en kosteloze rechtsbijstand krijgen. Het ministerie van Financiën voorziet in de benodigde middelen voor meerdere jaren en betaalt hiermee de kosten van de regeling die het ministerie van Justitie en Veiligheid uitvoert. Op basis van de realisatie hevelt het ministerie van Financiën € 18,2 miljoen over naar de begroting van Justitie en Veiligheid ten behoeve van de rechtsbijstand.
- Er vindt een interne budgetverheveling van € 6,3 miljoen plaats van artikel 34 naar artikel 32 (Toevoegingen rechtsbijstand), ter dekking van de kosten van de Raad voor Rechtsbijstand in verband met de pilot voor kosteloze rechtsbijstand in 2026.
- In de novelle bij de Tijdelijke Wet Groningen is geregeld dat Groningers juridische, financiële en bouwkundige bijstand kunnen inroepen via de Raad voor Rechtsbijstand (RvR). Deze kosten worden gedekt vanuit de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hiervoor wordt € 8,3 miljoen overgeheveld naar de JenV-begroting. De middelen zijn bestemd voor compensatie aan de RvR voor de afgegeven toevoegingen over de periode september 2025 tot en met augustus 2026 en voor de prognose van de volledige uitvoeringskosten in 2026. Het gaat om € 7,5 miljoen aan rechtsbijstandskosten (2025/2026) en € 0,8 miljoen aan uitvoeringskosten (2025).
- Een hoger dan geraamd aantal toevoegingen die door andere departementen worden gefinancierd, zoals toevoegingen op het terrein van kinderopvangtoeslagzaken en aardbevingsschade in Groningen (de Tijdelijke Wet Groningen), leidt tot een meevaller van € 18 miljoen.
- Het resterende saldo betreft een aantal kleinere mutaties.

32.3 Optimale randvoorwaarden doelmatig en doeltreffend rechtsbestel
Deze post bestaat uit een aantal kleinere mutaties, zoals:
- Een interne budgetoverheveling (ad € 2,2 miljoen) van artikel 33 naar artikel 32 (Raad voor de rechtspraak). Het betreft een verrekening van structurele kosten Duurzame Digitaal Stelsel (DDS) voor strafrechtketen;

– Een budgetoverboeking van € 1,8 miljoen vanuit Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Rechtbanken in Noord-Nederland doen uitspraak in beroepszaken naar aanleiding van beschikkingen van het IMG inzake fysieke schade, waardedaling of immateriële schade. Als deze zaken een substantieel beslag leggen op de rechtspraak, wordt hiervoor compensatie verleend vanuit de BZK-begroting. Deze overboeking betreft de compensatie voor de behandeling van deze zaken in de periode september 2025 tot september 2026.

Mutaties Verplichtingen

Bij een aantal organisaties (Bureau Financieel Toezicht, het Juridisch Loket, toevoegingen voor rechtsbijstand en de Raad voor de rechtspraak) is de verplichtingenruimte ontoereikend om verplichtingen voor het volgende jaar aan te gaan. Om overschrijding van het verplichtingen-budget te voorkomen, is de verplichtingenruimte op artikel 32 met € 62 miljoen verhoogd.

3.3 Artikel 33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**1.463.092**	**129.699**	**1.592.791**
	Uitgaven	**1.565.108**	**– 19.301**	**1.545.807**
	Apparaatsuitgaven	**952.485**	**17.901**	**970.386**
33.1	**Apparaat Openbaar Ministerie**	**952.485**	**17.901**	**970.386**
	Personele uitgaven	*767.768*	*7.975*	*775.743*
	Eigen personeel	699.994	2.900	702.894
	Externe inhuur	65.948	5.075	71.023
	Overig personeel	1.826	0	1.826
	Materiële uitgaven	*184.717*	*9.926*	*194.643*
	ICT	35.214	1.139	36.353
	SSO's	55.334	10.000	65.334
	Overig materieel	94.169	– 1.213	92.956
	Programmauitgaven	**612.623**	**– 37.202**	**575.421**
33.2	**Bestuur, informatie en technologie**	**118.401**	**– 11.104**	**107.297**
	Bijdrage aan medeoverheden	*77.248*	*– 7.516*	*69.732*
	Regionale Informatie en Expertise Centra	67.832	– 941	66.891
	Uitstapprogramma's prostituees	500	– 500	0
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	8.916	– 6.075	2.841
	Subsidies (regelingen)	*39.028*	*– 6.182*	*32.846*
	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	3.808	1.036	4.844
	Platform Veilig Ondernemen	12.668	0	12.668
	Overige Subsidies	22.552	– 7.218	15.334
	Opdrachten	*2.125*	*2.594*	*4.719*
	Overige Opdrachten	2.125	2.594	4.719
33.3	**Opsporing en vervolging**	**492.637**	**– 26.098**	**466.539**
	Bijdrage aan agentschappen	*196.257*	*9.503*	*205.760*
	NFI	130.687	2.948	133.635
	Justid	32.833	6.410	39.243
	Justis	32.737	145	32.882
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*7.654*	*322*	*7.976*
	Autoriteit online Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal (ATKM)	7.654	322	7.976
	Bijdrage aan medeoverheden	*93.313*	*– 8.676*	*84.637*
	Aanpak ondermijning	74.507	– 1.194	73.313
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	18.806	– 7.482	11.324
	Subsidies (regelingen)	*9.828*	*954*	*10.782*
	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	1.036	– 1.036	0
	Overige Subsidies	8.792	1.990	10.782
	Opdrachten	*183.151*	*– 28.201*	*154.950*
	Schadeloosstellingen	24.178	2.000	26.178
	Onrechtmatige Detentie	7.465	0	7.465
	Gerechtskosten	45.632	0	45.632
	Verkeershandhaving OM	46.357	– 2.000	44.357

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Bewaring, verkoop en vernietiging ibg voorwerpen	21.046	0	21.046
	Overige Opdrachten	38.473	– 28.201	10.272
	Garanties	*2.434*	*0*	*2.434*
	Faillissementscuratoren	2.434	0	2.434
33.4	**Vervolging en berechting MH17-verdachten**	**1.585**	**0**	**1.585**
	Opdrachten	*1.585*	*0*	*1.585*
	Vervolging en berechting MH17-verdachten	1.585	0	1.585
	Ontvangsten	**1.146.964**	**74.200**	**1.221.164**

Toelichting

Mutaties Uitgaven

33.1 Apparaat Openbaar Ministerie
Het budget op dit onderdeel is verhoogd met € 17,9 miljoen. De verhoging is grotendeels het gevolg van een tegenvaller van € 15 miljoen bij het Openbaar Ministerie door hogere IV-kosten (Informatievoorziening). Het resterende saldo betreft enkele mutaties van elk minder dan € 3 miljoen.

33.2 Bestuur, informatie en technologie
Dit onderdeel kent een meevaller van € 11,1 miljoen. De meevaller wordt voornamelijk veroorzaakt door de onderstaande mutaties:
– Een interne budgetoverheveling van artikel 33.2 naar artikel 33.3 (Justid), waarbij een meevaller van € 5,5 miljoen op de Wet regulering sekswerk (Wrs) wordt ingezet om de tegenvaller op de beheersbijdrage voor Justid te dekken.
– Er wordt een meevaller in totaal € 4,7 miljoen verwacht bij diverse beleidsbudgetten op het terrein van Veiligheid en Bestuur (o.a. op het terrein van preventie, criminaliteit tegen het bedrijfsleven, actieprogramma veilig ondernemen en de digitale meldplicht).
– Het resterende saldo betreft diverse kleinere mutaties.

33.3 Opsporing en vervolging
– Op basis van het vermoedelijk beloop wordt € 13 miljoen overgeheveld van artikel 33.3 (aanpak ondermijning) naar artikel 91 (apparaatsuitgaven van het kerndepartement).
– Er vindt een interne budgetoverheveling plaats van artikel 33 naar artikel 31 (Bekostiging politie). Ten behoeve van de implementatie van het nieuwe Wetboek van Strafvordering wordt € 12,4 miljoen overgeheveld voor de tweede tranche van de uitvoering van voorbereidende activiteiten.
– Er vindt een interne budgetoverheveling van artikel 33.2 naar artikel 33.3 (Justid), waarbij een meevaller van € 5,5 miljoen op de Wet regulering sekswerk (Wrs) wordt ingezet om de tegenvaller op de beheersbijdrage voor Justid te dekken.
– Het resterende saldo betreft diverse kleinere mutaties.

Mutaties Verplichtingen

– Het verplichtingenbudget Informatievoorziening (IV) bij het Openbaar Ministerie is opgehoogd met € 50 miljoen in verband met het afsluiten van een meerjarig contract dat vanaf 2027 tot uitgaven leidt.
– In 2026 worden meerjarige verplichtingen voor een bedrag van € 82,5 miljoen aangegaan, bijvoorbeeld voor de SPUK Mainports 2027-2030 en voor de indexatie van de SPUK Preventie met Gezag (PmG) 2026 – 2029. Door deze mutaties wordt het bijbehorende verplichtingenbudget van 2027 tot en met 2030 naar 2026 overgeheveld. Daarnaast wordt het verplichtingenbudget met € 13,3 miljoen verhoogd. Dit houdt verband met verplichtingen die in 2026 aangegaan zijn, maar waarmee in 2025 al rekening was gehouden.
– Het verplichtingenbudget voor verkeershandhaving bij het Openbaar Ministerie wordt met € 3 miljoen verhoogd, omdat er naar verwachting in 2026 contracten voor verkeershandhavingsmiddelen worden aangegaan die vanaf 2027 tot uitgaven leiden.

Mutaties Ontvangsten
– De Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC's) en mainports doen een terugbetaling aan JenV, omdat ze de middelen voor 2025 en eerdere jaren niet volledig konden besteden. Mede door arbeidsmarktproblematiek heeft het langer geduurd totdat de uitvoering van de plannen op niveau is gekomen waardoor onderbesteding is ontstaan op de meerjarige specifieke uitkeringen, die dit jaar worden afgerekend. De ontvangsten bedragen € 16,2 miljoen.
– Op basis van de gerealiseerde ontvangsten boeten en transacties tot en met september wordt een meevaller van € 60 miljoen geraamd. Deze hogere opbrengst is te verklaren door het groeiende aantal in gebruik genomen geautomatiseerde controlemiddelen, en ook het aantal staandehoudingen door de politie nam toe.

3.4 Artikel 34 Straffen en Beschermen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 34 Straffen en Beschermen (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**4.708.939**	**8.140**	**4.717.079**
	Uitgaven	**4.693.359**	**– 6.326**	**4.687.033**
	Apparaatsuitgaven	**267.114**	**4.282**	**271.396**
34.1	**Apparaat Raad voor de Kinderbescherming**	**267.114**	**4.282**	**271.396**
	Personele uitgaven	*215.843*	*– 6.922*	*208.921*
	Eigen personeel	209.186	– 6.922	202.264
	Externe inhuur	5.034	1.000	6.034
	Overig personeel	1.623	– 1.000	623
	Materiële uitgaven	*51.271*	*11.204*	*62.475*
	ICT	22.237	5.093	27.330
	SSO's	18.652	1.400	20.052
	Overig materieel	10.382	4.711	15.093
	Programmauitgaven	**4.426.245**	**– 10.608**	**4.415.637**
34.2	**Preventieve maatregelen**	**77.742**	**– 11.455**	**66.287**
	Bijdrage aan agentschappen	*39.537*	*– 194*	*39.343*
	Dienst Justis	39.537	– 194	39.343
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*290*	*0*	*290*
	Integriteit en kansspelen	290	0	290
	Bijdrage aan medeoverheden	*21.764*	*– 8.058*	*13.706*
	Aanpak criminaliteitsfenomenen	21.641	– 7.935	13.706
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	123	– 123	0
	Subsidies (regelingen)	*5.447*	*2.642*	*8.089*
	Aanpak criminaliteitsfenomenen	4.150	2.870	7.020
	Overige Subsidies	1.297	– 228	1.069
	Opdrachten	*10.704*	*– 5.845*	*4.859*
	Aanpak criminaliteitsfenomenen	6.009	– 4.800	1.209
	Overige Opdrachten	4.695	– 1.045	3.650
34.3	**Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties**	**3.898.379**	**– 2.361**	**3.896.018**
	Bijdrage aan agentschappen	*3.529.258*	*7.496*	*3.536.754*
	DJI - gevangeniswezen	1.783.811	– 12	1.783.799
	DJI - Forensische zorg	1.506.629	1.161	1.507.790
	CJIB	238.818	6.347	245.165
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*346.866*	*– 12.419*	*334.447*
	Reclassering Nederland	211.983	– 9.069	202.914
	Leger des Heils	31.219	667	31.886
	Stichting Verslavingsreclassering GGZ	103.664	– 4.017	99.647
	Bijdrage aan medeoverheden	*4.808*	*– 3.473*	*1.335*
	Intra- en extramurale sanctie uitvoering	4.808	– 3.473	1.335
	Subsidies (regelingen)	*11.979*	*– 3.334*	*8.645*
	Intra- en extramurale sanctie uitvoering	9.615	– 3.726	5.889
	Stichting Reclassering Caribisch Nederland (BES)	2.364	392	2.756
	Opdrachten	*5.468*	*9.369*	*14.837*

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Intra- en extramurale sanctie uitvoering	5.468	9.369	14.837
34.4	**Slachtofferzorg**	**111.601**	**– 2.435**	**109.166**
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*82.938*	*8*	*82.946*
	Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven	14.582	– 48	14.534
	Slachtofferhulp Nederland	68.356	56	68.412
	Bijdrage aan medeoverheden	*0*	*45*	*45*
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	0	45	45
	Subsidies (regelingen)	*0*	*1.470*	*1.470*
	Overige Subsidies	0	1.470	1.470
	Opdrachten	*28.663*	*– 3.958*	*24.705*
	Slachtofferzorg	3.958	– 3.958	0
	Schadefonds Geweldsmisdrijven	22.961	0	22.961
	Voorschotregelingen schadevergoedingsregelingen	1.744	0	1.744
34.5	**Veiligheid jeugd**	**338.523**	**5.643**	**344.166**
	Bijdrage aan agentschappen	*272.402*	*6.931*	*279.333*
	DJI - jeugd	272.402	6.931	279.333
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*19.030*	*2.850*	*21.880*
	LBIO	4.380	850	5.230
	Halt	14.650	2.000	16.650
	Bijdrage aan medeoverheden	*3.108*	*585*	*3.693*
	Jeugdbescherming en jeugdsancties	353	653	1.006
	Voogdijraad Caribisch Nederland (BES)	2.755	– 68	2.687
	Subsidies (regelingen)	*35.398*	*– 11.956*	*23.442*
	Jeugdbescherming en jeugdsancties	35.398	– 11.956	23.442
	Opdrachten	*8.585*	*7.233*	*15.818*
	Taakstraffen/erkende gedragsinterventies	4.436	1.500	5.936
	Jeugdbescherming en jeugdsancties	4.149	5.733	9.882
	Ontvangsten	**171.248**	**1.600**	**172.848**

Toelichting

Mutaties Uitgaven

34.2 Preventieve maatregelen
Het budget op dit onderdeel wordt verlaagd met € 11,5 miljoen. De verlaging wordt grotendeels verklaard door meevallers binnen het budget Aanpak van Criminaliteitsfenomenen. Op basis van prognoses worden de budgetten binnen artikel 34.2 herschikt. Voor de Aanpak van Criminaliteitsfenomenen geldt dat meerdere projecten vertraging hebben opgelopen, waardoor in totaal € 8,6 miljoen minder wordt uitgegeven. Het resterende saldo betreft enkele kleinere mutaties.

34.3 Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties
– Op dit onderdeel is sprake van een meevaller van € 9,4 miljoen bij de reclasseringsorganisaties. Deze meevaller wordt voornamelijk veroorzaakt door vertraging in projecten en minder opdrachten bij Reclassering Nederland en de Stichting Verslavingsreclassering GGZ.
– Op basis van prognoses worden de budgetten binnen artikel 34.3 herschikt. Voor dit instrument is eerder, op basis van realisaties in voorgaande jaren, een ramingsbijstelling geboekt. In 2026 heeft zich echter geen onderbesteding voorgedaan, waardoor deze bijstelling

nu wordt aangepast aan de daadwerkelijke realisatie. Dit leidt in 2026 tot een tegenvaller van € 9,7 miljoen bij de intra- en extramurale sanctieuitvoering.
– Het resterende saldo betreft een aantal kleinere mutaties.

34.5 Veiligheid Jeugd
– Jaarlijkse verrekening met het Ministerie van OCW over de bij OCW beschikbare middelen voor onderwijs in JJI's (Justitiële Jeugdinrichtingen) ter hoogte van € 6,9 miljoen.
– Er vindt een interne budgetoverheveling plaats van artikel 34 naar artikel 32 (Toevoegingen rechtsbijstand) ter hoogte van € 6,3 miljoen, ter dekking van de kosten van de Raad voor Rechtsbijstand voor de pilot kosteloze rechtsbijstand in 2026.
– Op basis van prognoses worden de budgetten binnen artikel 34.5 herschikt. Op dit subartikel is een ramingsbijstelling doorgevoerd op basis van historische onderbesteding. Die onderbesteding heeft zich echter niet voorgedaan. Daarnaast vindt op artikelniveau een herschikking plaats, omdat de middelen voor Veiligheid Jeugd vooral via opdrachten en in veel mindere mate via subsidies zijn besteed. Dit leidt in 2026 tot een totale tegenvaller van € 8,5 miljoen bij jeugdbescherming en -sancties.
– Het resterende saldo betreft een aantal kleinere mutaties.

Mutaties Verplichtingen
Bij enkele organisaties (Leger des Heils, Stichting Verslavingsreclassering, Slachtofferhulp Nederland, Halt en de Voordijraad Caribisch Nederland) is de verplichtingenruimte ontoereikend om in het volgende jaar nieuwe verplichtingen aan te gaan. Ter voorkoming van overschrijding van het verplichtingenbudget is de verplichtingenruimte op artikel 34 met € 10,5 miljoen verhoogd.

Mutaties Ontvangsten
– De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft de in 2025 ontvangen projectgelden met de opdrachtgever afgerekend. Hierdoor is een meevaller van € 12 miljoen gerealiseerd.
– Het aantal door het CJIB geinde boetes is lager dan geprognosticeerd, waardoor een tegenvaller van € 17 miljoen op de administratiekosten is ontstaan.
– Meer VOG-aanvragen bij Justis hebben geleid tot € 7 miljoen hogere legesontvangsten dan geraamd.
– Het resterende saldo bestaat uit enkele kleinere mutaties, waaronder een meevaller van € 4,6 miljoen bij de Kansspelautoriteit (Ksa). In 2026 heeft de Ksa boetes opgelegd en geïnd; deze bedragen worden afgedragen aan JenV.

3.5 Artikel 36 Contraterrorisme en nationaal veiligheidsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 36 Contraterrorisme en nationaal veiligheidsbeleid (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**479.077**	**839**	**479.916**
	Uitgaven	**491.580**	**– 64.061**	**427.519**
36.2	**Contraterrorisme, nationale veiligheid en crisisbeheersing**	**473.595**	**– 64.061**	**409.534**
	Bijdrage aan agentschappen	*2.433*	*0*	*2.433*
	Overige Bijdrage aan agentschappen	2.433	0	2.433
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*62.230*	*631*	*62.861*
	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)	62.230	631	62.861
	Bijdrage aan medeoverheden	*373.562*	*– 74.617*	*298.945*
	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	276.775	0	276.775
	Bewaken en beveiligen	33.648	– 33.624	24
	Oekraïne accountability	13.100	– 13.100	0
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	50.039	– 27.893	22.146
	Subsidies (regelingen)	*6.833*	*1.950*	*8.783*
	Nederlands Rode Kruis	2.994	0	2.994
	Korpora	674	0	674
	Overige Subsidies	3.165	1.950	5.115
	Opdrachten	*28.537*	*7.975*	*36.512*
	Crisiscommunicatie	3.507	0	3.507
	NCSC	1.000	0	1.000
	Regeling tegemoetkoming schade 2021	11.500	0	11.500
	Bewaken en Beveiligen	0	8.515	8.515
	Overige Opdrachten	12.530	– 540	11.990
36.3	**Onderzoeksraad Voor Veiligheid**	**17.985**	**0**	**17.985**
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*17.985*	*0*	*17.985*
	Onderzoeksraad Voor Veiligheid	17.985	0	17.985
	Ontvangsten	**2.000**	**0**	**2.000**

Toelichting

Mutaties Uitgaven

36.2 Nationale veiligheid en terrorismebestrijding

– Er vindt een overboeking plaats van € 16,3 miljoen vanuit het Ministerie van Defensie. Het betreft de teruggave van middelen die in 2026 in het kader van bewaken en beveiligen aan de Koninklijke Marechaussee zijn verstrekt en die door wervingsproblemen in 2026 niet tot besteding zijn gekomen.
– Er vindt een interne budgetoverheveling plaats van artikel 36 naar artikel 91 van € 6,3 miljoen. Het betreft onder meer apparaatskosten voor eigen ICT en de uitwijklocatie, hogere kosten van het ICT-netwerk in het kader van digitale veiligheid en extra personele inzet.

– Er vindt een technische correctieboeking plaats van artikel 36 naar artikel 91 van € 5 miljoen ten behoeve van weerbaarheid.
– Er is een meevaller van € 46 miljoen op het budget voor Bewaken en Beveiligen als gevolg van de volgende mutaties:
    • De werving van fte's bij Defensie kost meer tijd, waardoor middelen ter hoogte van € 33,7 miljoen niet tot besteding zijn gekomen.
    • Binnen het stelsel Bewaken en Beveiligen zijn incidentele middelen toegekend, onder andere voor noodzakelijke aanpassingen aan de huisvesting. Deze aanpassingen kunnen echter pas in 2027 plaatsvinden, wat leidt tot een meevaller van € 3 miljoen.
    • Er zijn middelen terugontvangen van de politie wegens onderbesteding binnen het stelsel Bewaken en Beveiligen. Dit leidt tot een meevaller van € 6,6 miljoen.
    • Er is een onderbesteding van € 2,8 miljoen op de portefeuille Bewaken en Beveiligen, omdat de gefinancierde capaciteit bij de NCTV niet volledig is gerealiseerd.
– In 2026 zijn de activiteiten voor het bewaken en beveiligen van het gastlandaanbod voor het Agressietribunaal voor Oekraïne nog niet opgestart. Daardoor komen de middelen in dat jaar niet tot besteding, wat resulteert in een meevaller van € 10,5 miljoen.
– Het resterende saldo betreft een aantal kleinere mutaties.

Mutatie Verplichtingen

In het regeerprogramma heeft het kabinet-Schoof aangekondigd steviger in te zetten op het versterken van de weerbaarheid van overheid, bedrijven en burgers bij onder meer rampen en crises. Het kabinet kiest daarbij voor een maatschappij brede aanpak. Bij de Voorjaarsnota is daarom vanaf 2027 structureel € 70 miljoen beschikking gesteld voor het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid, waarvan de eerste tranche in het najaar van 2026 wordt toegekend. Om een negatief verplichtingensaldo te voorkomen, wordt het verplichtingenbudget met € 64,9 miljoen opgehoogd.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 91 Apparaat kerndepartement

Tabel 8 niet-beleidsartikelen 91 Apparaat kerndepartement (Bedragen x €1000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**650.811**	**47.470**	**698.281**
	Uitgaven	**653.186**	**39.930**	**693.116**
91.1	**Apparaatsuitgaven kerndepartement**	**653.186**	**39.930**	**693.116**
	Personele uitgaven	*409.888*	*41.129*	*451.017*
	Eigen personeel	354.022	19.082	373.104
	Externe inhuur	47.527	18.477	66.004
	Overig personeel	8.339	3.570	11.909
	Materiële uitgaven	*243.298*	*– 1.199*	*242.099*
	ICT	62.291	– 2.718	59.573
	SSO's	128.627	– 7.927	120.700
	Overig materieel	52.380	9.446	61.826
	Ontvangsten	**16.770**	**486**	**17.256**

Toelichting

Het apparaatsbudget van het kerndepartement wordt per saldo verhoogd met € 39,9 miljoen. De verhoging komt door een veelheid aan mutaties. De grootste mutaties worden hieronder toegelicht:

– Op basis van het vermoedelijk beloop wordt € 13 miljoen overgeheveld van artikel 33.3 (aanpak ondermijning) naar artikel 91 (apparaatsuitgaven van het kerndepartement).
– Een technische correctieboeking van € 5 miljoen van artikel 36 naar artikel 91 ten behoeve van weerbaarheid.
– Er wordt € 8,8 miljoen beschikbaar gesteld voor de werkkostenregeling.
– Het resterende saldo betreft diverse kleinere mutaties.

4.2 Artikel 92 Nog onverdeeld

Tabel 9 niet-beleidsartikel 92 Nog onverdeeld (Bedragen x € 1.000)				
		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**6.980**	**– 6.380**	**600**
	Uitgaven	**19.301**	**– 19.301**	**0**
92.1	**Nog onverdeeld**	**19.301**	**– 19.301**	**0**
	Nog te verdelen	**19.301**	**– 19.301**	**0**
	Nog onverdeeld	19.301	– 19.301	0
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**

Toelichting

Artikel 92 is een doorverdeelartikel. Dat houdt in dat bepaalde budgettaire toevoegingen en taakstellingen in eerste instantie op artikel 92 worden verwerkt en later doorverdeeld naar de desbetreffende artikelen. Ten laste van artikel 92 worden geen uitgaven en ontvangsten gedaan, dit gebeurt alleen op de overige artikelen.

De op artikel 92 gereserveerde middelen voor de taaleis voor naturalisatie en keteneffecten voor politie-investeringen, die in 2026 niet zijn besteed, vallen vrij.

4.3 Artikel 93 Geheim

Tabel 10 niet-beleidsartikel 93 Geheim (Bedragen x € 1.000)				
		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**3.702**	**0**	**3.702**
	Uitgaven	**3.702**	**0**	**3.702**
93.1	**Geheim**	**3.702**	**0**	**3.702**
	Geheim	*3.702*	*0*	*3.702*
	Geheim	3.702	0	3.702
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**

Toelichting

Op dit beleidsterrein zijn geen mutaties die nadere toelichting behoeven.